

درس سوم و چهارم
تاریخ معاصر پایه یازدهم

مظفرالدین شاه

(ا) ریشه های نهضت مشروطه

الف) معنی مشروطه؟

مشروطه به رژیم سیاسی یا حکومتی گفته می شود که دامنه کاربرد قدرت در آن محدود به قانون است و در برابر حکومت استبدادی قرار میگیرد.

ب) ریشه های پیدایش نهضت مشروطه؟

از دست رفتن بخش هایی از سرزمین ایران

غلبه استعمار بر مملکت

استبداد و زورگویی دستگاه حاکم

مخالفت مردم و علما با استبداد و استعمار (از آموزه های دین اسلام نظیر امر به معروف

و نهی از منکر - لزوم دفع ظلم و عدالت خواهی)

ورود اندیشه های جدید (ورود دانشجویان سیاستمداران و برخی از ایرانیان به خارج -

روشنفکران در آثار خود به ویژگی مثبت تمدن غرب و اوضاع بد ایران پرداختند)

مظفرالدین شاه

۲) حوادثی که باعث پیروزی مشروطه شد؟

الف) ماجرای نوز بلژیکی

ب) نارضایتی مردم ایالت ها

پ) ماجرای بانک استقراضی روس ها

ت) فلک شدن بازرگانان توسط عین الدوله

ث) مهاجرت صغری

مهاجرت مردم و علما به شهر ری و تحصن در حرم حضرت عبدالعظیم
مهاجرین مجبور شدند سفیر عثمانی را واسطه قرار بدهند چون درباریان اجازه رسیدن
اخبار به مظفرالدین شاه نمیدادند

مهاجرین ۲ خواسته داشتند: ۱- ایجاد عدالتخانه در همه جا و برقراری عدالت

۲- عمل به قانون اسلامی بدور از ملاحظه های شخصی

مظفرالدین شاه

ج) مهاجرت کبری

با اینکه خواسته مردم و علما قبول شده بود ولی اجرا نشد و ظلم و ستم چند برابر شد و مهاجران به صورت گسترده تر به شهر قم مهاجرت کردند و در حرم حضرت معصومه بست نشستند و عده ای هم در سفارت انگلیس تحصن کردند.

۴ خواسته مطرح شد که مظفرالدین شاه قبول کرد و در تاریخ ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ مشروطه پیروز شد:

۱- برکناری عین الدوله از صدارت

۲- فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران

۳- ایجاد عدالتخانه

۴- تشکیل دارالشورا (مجلس)

مظفرالدین شاه ۱۰ روز بعد درگذشت

